

EESTI-SOOME
KULTUURIFOND

Eesti-Sooime Kultuurifond
aastaruanne
2022.a

EESTI-SOOME
KULTUURIFOND

Sisukord

Üldinfo

Fondi tegevuse eesmärk

Fondi tegevus 2022.a

Toetusrahad

Kommunikatsioon

Koostöö ja esindus

2022.a tegevuse tulemused

Fondi juhtimine ja personal

Fondi majandustegevus

Fondi investeerimistegevus

Hinnang Fondi majanduse tõenäolisele arengule ja riskidele

Tulevikuvisioonid

Koroonaviiruse (Covid-19) ja Ukraina sõjaga seotud riskide mõjud Fondi tegevusele

Üldinfo

2022.a oli Eesti-Sooime Kultuurifondi kuues tegevusaasta. Koroonaeepideemia ja Ukraina sõja mõjud vajutasid tugeva pitseri ka kultuurivaldkonnale, mis ilmnas eriti Fondile saadetud taotluste vähesuses (39 tk). Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu algas veebruaris, keset

kõige kiiremat taotluste esitamise aega. Kultuuritegelased kartsid uusi piiranguid ja vene koostööpartnerite asemele tuli otsida uusi partnereid. Kõigest hoolimata suutis Fond jagada toetust seitsmele toetusesaajale, kusjuures jaotatav summa oli suurem kui varasematel aastatel. Eesti-Soome Kultuurifondi toetuserahad suunati viiele eri kultuurivaldkonnale, esimest korda ka tantsule.

Fondi tegevuse tähtsust saab tunda siis, kui Fondi juhatus ja nõukogu kohtuvad toetuserahade saajatega. 2022.a kohtus Fond nelja toetusesaajaga, kes tutvustasid oma projekte ja seda, kuidas toetuseraha on kasutatud. Lisaks said Fondi esindajad tutvuda kolme toetatud projektiga nende elluviimisel; ooperid Lisbeta Helsingis ja Lalli Tallinnas ning Turu galeriis Titanik väljas olnud näitus My Bitter Sweet Frankenstein. Fondi ja toetusesaajate vaheline dialoog aktiveerus 2022.a märkimisväärselt, realiseerunud projektid on konkreetne näide Fondi tegevuse mõjukuse kohta.

Fondi tegevuse eesmärk

Fondi eesmärgiks on edendada Soome ja Eesti kultuuri- ja kunstivaldkondade koostööd, mõlemapoolset keeleoskust ning kultuuriga seonduvat majandustegevust. Eesmärgi saavutamiseks annab Fond rahalisi toetusi Soome ja Eesti vaheliseks koostööks kunsti-, kultuuri- ja haridusvaldkonnas. Toetusi antakse üksikisikutele või nende ühendustele tegevuste jaoks, mis on kooskõlas Fondi eesmärgiga. Fond võib jagada ka stipendiume.

Fondi tegevus 2022.a

2022.a oli Fondi tegevuse ajaloos kõige tulemuslikum aasta. Fond jagas 94 909 eurot kokku seitsmele eri projektile (2021.a 79 900 eurot viiele projektile).

Toetuserahad

Fond jagas 2022.a neljandat korda toetuserahaid. Toetuserahade taotlemine oli avalik ja sellest teavitati ajalehtedes *Helsingin Sanomat*, *Hufvudstadsbladet*, *Sirp* ning *Postimees*. Fondi „taotluskliinik“ korraldati 17. veebruaril Soome Instituut Eestis Tallinna ruumides. Fondi tegevjuht kohtus Soomes kõigi kohtumist soovinud taotlejatega kokkulepitud aegadel. Tähtajaks laekus Fondile 39 taotlust (2021.a 47 taotlust). Fondi juhatus otsustas anda toetusraha järgmisele kuuele projektile:

- 1) Defunensemble, Ensemble for New Music Tallinn ja helilooja Märt-Matis Lill: 10 000 €

Defunensemble teose tellimuse jaoks helilooja Märt-Matis Lillelt. Teos esitatakse 2023.a Tallinnas, Helsingis ja Kopenhaagenis ning nüüdismuusika festivalil Saksamaal.

- 2) Kogo Galleria (Tartu): 12 409 €

My Bitter Sweet Frankenstein Body – näituse korraldamine Turu galeriis Titanik 3.-26.6.2022. Näitusel oli väljas teoseid üheksalt kunstnikult Eestist, Lätist ja Leedust. Näituse kuraator on Selda Pukite.

- 3) Alisson Kruusmaa: 7 500 €

Heliteose loomine tšellokontserdiks tellimustööna Martti Rousile ja sümfooniaorkestrile. Teose esmaesitus on Turus Olli Mustoneni dirigeerimisel 2023.a. Lähiaastatel on teost võimalik

kuulata mitmetel rahvusvahelistel lavadel.

4) Töörühm Petri Laukka, Ari Turunen ja Erik Sepping: 10 000€

Halb meri, hea meri – Läänemere imeline ajalugu – teatmeteose kirjutamiseks ja materjali kogumiseks. Raamatut elavdatakse digitaalse tehnikaga ja selle toeks luuakse veebisait. Teos avaldatakse 2023-24.

5) Regivärsilise rahvalaulu akadeemia: 20 000 €

Soome-ugri kultuuripealinna 2023.a programmi elluviimiseks keskusega URALIC (Eesti). Toetusrahaga finantseeritakse mh. juubeliaasta avapidustusi Kuhmos, muusikapeo Sommelo esinejate külaskäike, etnograafiliste filmide nädala programmi, üritust Suure Karu kannul ning rahvusvahelist konverentsi soome-ugri laulutraditsiooni teemal.

6) Tantsurühm Gruppen Fyra ja Fine5 Dance Theatre: 15 000€

Nüüdistantsu rühmade kultuurivahetuseks. Gruppen Fyra esitluskülaskäik Tallinna ning eesti tantsurühma külaskäik tantsufestivalil Kaktus. Festivali Kaktus teema 2022.a sügisel on *Baltia meets Finland*. Festivali jaoks korraldati avalik lavastuste otsimine, mis oli suunatud Baltikumi ja soome tantsukunstnikele ja rühmadele, kes soovisid arendada koostööd Baltimaade ja Soome vahel.

Fondi juhatus oli algselt eelarvestanud toetusrahadeks 100 000 eurot 2022. aastaks, aga kuna alguses ei olnud piisava tasemega taotlusi, jagati kuuele eespool nimetatud projektile kokku 74 909 eurot ja jagamata jäi umbes 25 000 eurot. Sellest tulenevalt otsustas Fondi juhatus vaadata väljaspool taotlusteks määratud tähtaega saabunud Birgitta Festivali taotluse ja anda Lalli ooperiproduksioonile toetusraha 20 000 eurot. Birgitta Festivali 2022.a teema pidi olema Venemaa, aga seoses Venemaa agressioonisõjaga Ukraina vastu muutus teema veebruarimärtsikuu vahetusel Soomeks. Birgitta Festivali jaoks oli kiiresti muutunud olukorras võimatu järgida Fondi taotluste esitamise tähtaega.

2022.a Eesti-Soome Kultuurifond jagas seitsmele eri projektile kokku 94 909 eurot.

Toetuste saajatega sõlmiti enne toetusraha väljamaksmist koostööleping. Toetusrahade saajad ei kuulu Fondi juhatuse või nõukogu liikmete lähemasse ringkonda kuuluvate isikute hulka.

Kommunikatsioon

Fondi võrgulehele lisati toetusrahade taotlejatele vajalikke juhendmaterjale.

Fondi toetusrahade saamise tingimuste tutvustamiseks tehti koostööd Soome ja Eesti Suursaatkondadega, Soome Instituudiga Eestis, Eesti Instituudiga ja Eesti kultuuriministeeriumiga.

2022.a valmis Fondi uus voldik, mida jagati koostööpartneritele. 2022.a alustas Fond teavitamist ka Instagram-saiti kaudu.

Koostöö ja esindus

Fondi tähtsaimad koostööpartnerid 2022.a olid Eesti kultuuriministeerium, Soome ja Eesti Suursaatkonnad ning Tallinnas tegutsev Soome Instituut Eestis. Fondi büroo asub Helsingis Eesti Majas, kus igapäevane koostöö ja infovahetus on aktiivne erinevate Eesti suunal tegutsejatega.

Tegevjuht tegi kogu aasta jooksul aktiivselt koostööd mõlema varahalduriga. Tegevjuht osales ka muudel finantshaldurite ning sihtasutuste ja fondide katusorganisatsiooni ning KPMG korraldatud koolitustel kaheksal korral.

Tegevjuht osales 15. novembril Soome ja Eesti vahelise suhteraporti 1 + 1 = 3 tutvustusüritusel.

2022.a tegevuse tulemused

Fondi tähtsaim ülesanne on toetusrahade jagamine. Seega võib 2022.a pidada fondi ajaloo kõige edukamaks tegevusaastaks. Toetusrahasid sai rekordarv taotlejaid ja jagatav summa oli Fondi kuueaastase tegutsemise ajaloos suurim.

Fondi juhtimine ja personal

Fondi tegevjuhi ülesandeid täitis KT Jaana Vasama. 2022.a kuulusid Fondi juhatusse Gunnar Okk (esimees), Jaakko Blomberg (aseesimees), Sirje Helme, Sofi Oksanen ja Pekka Vapaavuori. Fondi juhatus pidas 2022.a jooksul neli koosolekut. Juhatus kutsus eriabiks Rein Langi. Juhatuse liikmete volituste perioodid lõppevad alljärgnevalt:

2022: Jaakko Blomberg (II) ja Pekka Vapaavuori (II)

2023: Sirje Helme (I),

2024: Sofi Oksanen (II) ja Gunnar Okk (I).

Fondi nõukogusse kuulusid 2022.a Mart Meri (esimees), Pilvi Hämäläinen (aseesimees), Mika Akkanen, Kirsi Bongwirnso, Olari Elts, Heiki Ernits, Mikko Hannuksela, Janno Pöldma, Anne-Ly Reimaa ja Inkeri Ruokonen.

Kuigi Fond on ametlikult registreeritud Soomes, on nii juhatuse kui ka nõukogu liikmeid püütud valida võrdselt mõlemast riigist. Nõukogu kogunes 2022.a jooksul kaks korda: 21.4 Helsingis ja 3.11 Tallinnas. Nõukogu liikmete volituste perioodid on tähtajalised ja lõpevad alljärgnevalt:

2022: Kirsi Bongwirnso (II), Olari Elts (II), Heiki Ernits (II) ja Mart Meri (II),

2023: Pilvi Hämäläinen (I),

2024: Mika Akkanen (I), Janno Pöldma (I), Anne-Ly Reimaa (I), Inkeri Ruokonen (I).

Lähema ringkonna sündmused

Fondil on teada järgmised Fondi ja Fondi kitsasse lähemasse ringkonda kuuluvate isikute vahel tehtud majanduslikud toimingud aruandeaastal 2022. Aruandes kasutatud lähemasse ringkonda kuulumise jaotus põhineb fondiseaduse ptk 1 §-s 8 sätestatud jagamisel. Lähemas ringkonnas toimuvaid sündmusi jälgitakse raamatupidamisprogrammi palgaarvestuse ning kliendi- ja tarnijate registri kaudu. Kitsa lähema ringkonna sündmuste kohta koostatakse igal aastal kokkuvõte ja andmed esitatakse juhatusele koos raamatupidamise aastaaruandega.

Fondi tegevjuhile maksti aruandeperioodil tasusid. Fondi juhatuse ja nõukogu liikmetele on hüvitatud koosolekutega seotud sõidukulusid. Juhatuse koosolekutel on pakutud kohvi. Juhatuse ja nõukogu kevadisel kokkusaamisel kohtuti toetusesaajatega, lõunastati koos ja pakuti võimalust Fondilt toetusraha saanud ooperi Lisbeta vaatamiseks Aleksanteri teatris. Nõukogu sügiskoosolek peeti Tallinna filmimuuseumis, kus nõukogu sõi lõunat ja tutvus muuseumiga. Koosolekutasusid ei ole makstud. Fondi audiitorile maksti kuuenda aruandeperioodi jooksul tasu tehtud töö eest.

Rühm 1 ja 2 ei ole saanud osaliselt või täielikult tasuta hüvitisi.

Fondi lähemasse ringi kuuluvatele isikutele ei ole antud toetusrahasid, vastutasuta hüvesid ega tagatise. Fondile teadaolevalt ei ole rühmadega 3, 4 või 6 tehtud majanduslikke äritehinguid.

Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö sr ei ole lubanud / andnud laenu, toetusraha, vastutust või vastutusega kohustusi Fondi lähemasse ringkonda kuuluvatele isikutele.

Fondi majandustegevus

Fondi kuues aruandeperiood oli 1.1.2022-31.12.2022. Fond sai Eesti kultuuriministeeriumilt 15 000 euro suuruse tegevustoetuse 2022. aastaks.

Kuuendal aruandeperioodil moodustasid Fondi põhitegevuse kulud kokku 152 057,38 eurot (2021.a: 124 657,17 €) ja aruandeperioodi puudujääk moodustas -62 860,04 eurot (2021.a: +69 526 €).

Fondi raamatupidamise eest vastutas raamatupidamisfirma Suomen Säätiötilipalvelu Oy.

Fondi investeerimistegevus

Fondil on kaks konkursi teel valitud finantshaldurit, kel mõlemal on täisvolitusega varahaldamise leping. Mõlemal varahalduril on sama suurusega kapital kahes eraldi portfellis. 2022.a oli Fondile keskmine investeerimisaasta.

Fond järgis investeerimistegevuses 2018.a juhatuse koostatud investeerimiskava.

Fondi juhatuse jälgib pidevalt majanduslikku olukorda ja rakendab vajadusel meetmeid. Tegevjuht peab finantshalduritega kontakti ja kohtub nendega mitu korda aastas. Tegevjuht osales finantshaldurite korraldatavatel veebikoosolekutel ja ka muudel varahaldust puudutavatel koostatistel.

Hinnang Fondi majanduse tõenäolisele arengule ja riskidele

Fond on asutatud määramata tähtjaks. Investeerimistegevuse käigus kaardistatakse vara säilimist ohustavaid riske. Fond on rakendanud ettevaatlikku investeerimispoliitikat juba alates 2018. aastast, kui alustati investeerimisega. Fondi eesmärgiks on tulevikus jätkata toetusrahade jagamist kapitalilt saadud tuludega.

Pilk tulevikku

Eesti-Soome Kultuurifond suutis kuuenda tegevusaasta jooksul tugevdada põhieeldusi tegevuse stabiliseerimiseks. Fondil on kõik eeldused põhitegevuse jätkamiseks, hästi alanud toetusrahade

jagamiseks ja tegevuse arendamiseks. Fondi üks eesmärk lähitulevikus on kapitali kasvatamine ja varade süstemaatilise kogumise alustamine. Lähiaastate eesmärk on, et Fondi kapital kasvab kümne miljonini. Eesmärgi saavutamiseks koostas Fond strateegia, kuidas kasvatada kapitali lähiaastatel kahe miljoni euro võrra. Fond peab välja töötama ja juurutama lähitulevikus toetusrahade jagamisega seonduvaid praktikaid, suurendama tuntust ja võrgustuma aktiivselt nii Soomes kui Eestis. Fond peab hakkama mõtlema ka sellele, kuidas talletada toetusrahade taotlemise ja jagamisega seotud tegevuse ajalugu. 2023.a seisab ees ka kodulehtede uuendamine. Fondi majanduslikku olukorda tuleb hoida stabiilsena ja samal ajal tuleb mõelda kapitali kasvatamise meetmetele.

Koroonaviiruse (Covid-19) ja Ukraina sõjaga seotud riskide mõjud Fondi tegevusele

Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö sr-i juhatus on hinnanud koroonajärgset ja Ukraina sõja mõjusid Fondi tegevusele. Fondi investeerimisvara turuväärtus langes märkimisväärselt 2020.a alguses vastavalt turusituatsioonile, mis on seejärel paranenud. Ebakindlust suurendavaid ja tuleviku väljavaateid pärssivaid tegureid on juurde tulnud. Pandeemia mõjud kultuurisektorile on olnud katastroofilised, peaaegu kogu kultuuritegevus lakkas olemast 2020. aasta jooksul, 2021.a oli toibumise ja taastumise aasta. 2022.a harjutati end uutmoodi normaalsusega, millele pani pitseri jätkuv ebakindlus ja ennekõike asjaolu, et avalikkuse käitumine on muutunud. Viiruseepideemial ei ole olnud olulist mõju Fondi tegevusele või maksevõimele, aga kultuurisektorile on see mõjunud halvavalt. 2022.a uus ennustamatu risk on Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu. Fondi juhatus jälgib tähelepanelikult sõja arengut ja uuendab sõja mõjude hinnangut.